

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ Ν 4399/2016

3^η προκήρυξη του Καθεστώτος «Γενική Επιχειρηματικότητα»

Ανακοινώθηκε η 3^η προκήρυξη του καθεστώτος ενισχύσεων «Γενική Επιχειρηματικότητα» του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016 και από την Πέμπτη 27/12/2018 δύνανται οι επενδυτικοί φορείς να υποβάλλουν μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τα αιτήματα υπαγωγής των επενδυτικών τους σχεδίων, στο εν λόγω καθεστώς. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **29η Μαρτίου 2019**.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος ανέρχεται σε 350.000.000 ευρώ, εκ των οποίων τα 140.000.000 ευρώ που αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και τα 210.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Οι δικαιούχοι των ενισχύσεων θα πρέπει να διαθέτουν την ακόλουθη νομική μορφή:

- Ατομική επιχείρηση
- Εμπορική εταιρία
- Συνεταιρισμός
- Κοιν.Σ.Επ, Α.Σ, Ο.Π, ΑΕΣ
- Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρίες
- Κοινοπραξίες με προϋπόθεση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους

Στον Αναπτυξιακό Νόμο υπάγονται επενδυτικά σχέδια από σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομίας, με την εξαίρεση ορισμένων δραστηριοτήτων. Στο Παράρτημα Α αναφέρονται αναλυτικά οι μη επιλέξιμοι ΚΑΔ και οι εξαιρέσεις τους.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΠΟΒΟΛΩΝ

Από 27 Δεκεμβρίου 2018 έως 29 Μαρτίου 2019.

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:

Επιχορήγηση (στο 70% των ανώτατων ποσοστών του ΧΠΕ για τις Ειδικές Κατηγορίες Ενισχύσεων του άρθρου 12), Leasing , Φοροαπαλλαγή, Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Τα είδη ενισχύσεων παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά σύμφωνα με συγκεκριμένους όρους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο προβλέπεται ότι η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής δύναται να γίνει και από εξωτερική χρηματοδότηση. Οι εναλλακτικοί τρόποι κάλυψης ιδίων κεφαλαίων είναι:

- Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου: Νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων – κεφαλαιοποίηση αποθεματικών – ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών – Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού
- Τραπεζικό δάνειο – Δάνειο από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (€)
ΜΕΓΑΛΗ	Ως μεγάλη επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί περισσότερους από 250 εργαζομένους (ΕΜΕ), ή / και της οποίας ο κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού υπερβαίνει τα 43 εκατ. €	500.000
ΜΕΣΑΙΑ	Ως μεσαία επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 250 εργαζομένους και της οποίας ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. €	250.000
ΜΙΚΡΗ	Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και ο κύκλος εργασιών της ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. €	150.000
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ	Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. €	100.000

Ελάχιστο Ύψος Επενδυτικού Σχεδίου ανάλογα με το μέγεθος της εταιρείας

Επίσης, το ελάχιστο ύψος επενδυτικού σχεδίου για τις Κοινωνικές συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) καθορίζεται στις **50.000€**.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

- Δημιουργία νέας μονάδας
- Επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- Διαφοροποίηση παραγωγικής διαδικασίας
- Θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας
- Απόκτηση στοιχείων ενεργητικού μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της υπό προϋποθέσεις

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

- Κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων κτηρίων και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών. Για τα επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 60% για τις κτιριακές δαπάνες, ενώ για τις επενδύσεις στον τομέα Logistics σε 70% επίσης για τις κτιριακές δαπάνες των εν λόγω επενδυτικών έργων. Τέλος, για κτίρια τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα, ο εν λόγω συντελεστής ανέρχεται στο 80%.
- Αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, για ΜΜΕ, υπό προϋποθέσεις.
- Αγορά και εγκατάσταση καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εσωτερικής διακίνησης.
- Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού
- Ειδικές & μηχανολογικές εγκαταστάσεις

2. Άυλα στοιχεία ενεργητικού

- Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, άδειες εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνίες, τεχνογνωσία και μη κατοχυρωμένες τεχνικές γνώσεις
- Συστήματα διασφάλισης ποιότητας, πιστοποιήσεις, προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού και συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης

Για τις Μεγάλες επιχειρήσεις οι επιλέξιμες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών και για τις ΜΜΕ το 75%.

3. Μισθολογικό κόστος

Προϋποθέσεις ενίσχυσης μισθολογικού κόστους

- Υποχρεωτική καθαρή αύξηση του αριθμού των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ) σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- Η πλήρωση των θέσεων εργασίας θα πρέπει να γίνει εντός 3 ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας
- Υποχρεωτική διατήρηση των θέσεων εργασίας για 3 έτη από την πλήρωσή τους για τις ΜΜΕ και για 5 έτη για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις.

4. Λοιπές κατηγορίες δαπανών

- Αμοιβές συμβούλων για ΜΜΕ. Ενισχύονται μόνο για νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για ποσό έως 50.000€ (έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους)
- Δαπάνες εκκίνησης μόνο για υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και για ποσοστό έως 10% του ενισχυόμενου κόστους με ανώτατο όριο τις 100.000€ . Για τις καινοτόμες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις τα όρια διπλασιάζονται.
- Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ και αφορούν σε προϋπολογισμό έως 1% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους και έως 100.000 ευρώ.
- Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ με προϋπολογισμό έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους.
- Δαπάνες για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας.
- Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης
- πενδυτικές δαπάνες για συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ
- Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια χρήση και λοιπές περιπτώσεις υπό προϋποθέσεις
- Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψυξης

Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

- τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,
- η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,
- η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,
- η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,
- η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΧΠΕ

Τα ποσοστά ενίσχυσης, τα οποία σύμφωνα με τον Εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ισχύουν έως την 31-12-2020, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
	ΜΕΓΑΛΗ	ΜΕΣΑΙΑ	ΜΙΚΡΗ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	35%	45%	55%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	35%	45%	55%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	35%	45%	55%
ΗΠΕΙΡΟΣ	35%	45%	55%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	35%	45%	55%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	35%	45%	55%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	35%	45%	55%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	25%	35%	45%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	25%	35%	45%
ΚΡΗΤΗ	25%	35%	45%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	25%	35%	45%
ΑΤΤΙΚΗ	10%	20%	30%
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	20%	30%	40%
ΠΕΙΡΑΙΑΣ , ΝΗΣΟΙ	20%	30%	40%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	20%	30%	40%

**ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1.1.2017 - 31.12.2020
(ΠΡΟΣ ΤΕΛΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ)**

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί προ 7ετίας, για να μπορέσουν να λάβουν επιχορήγηση ή επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον για μία διαχειριστική χρήση κέρδη.

Επιπλέον περιορισμοί

- Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο μπορεί να φτάσει **έως τα 5εκ ευρώ,**
- Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν **σωρευτικά τα 10εκ ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20εκ ευρώ για το σύνολο των συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Μόνο εφόσον μία επιχείρηση μπορεί να κατηγοριοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις, μπορεί να διεκδικήσει ενίσχυση επιχορήγησης

- Εξωστρεφείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους,) είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου (Αξία Εξαγωγών/ Κύκλο εργασιών +10%, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, τελευταία 3 ετία
- Καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος,
- Ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις: οι οποίες, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου προχώρησαν σε διαδικασία συγχώνευσης είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς,
- Επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους: μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος νόμου,
- Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν.4019/2011, καθώς και Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4015/2011.
- Επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κλάδους τεχνολογίας, πληροφορικής, επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής.

- Επιχειρήσεις οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους όπως προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.
- Επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Β.Ε.ΠΕ., Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), σε Επιχειρηματικά Πάρκα Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (ΘΥ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης.
- Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε ειδικές περιοχές
  - Ορεινή περιοχή
  - Παραμεθόρια περιοχή: 30 Km από σύνορα
  - Νησιωτική περιοχή: Πληθυσμό < 3.100 κατ.
  - Μείωση Πληθυσμού > 30%
  - Στα νησιά: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

- i. Έναρξη εργασιών: μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου προ της υποβολής της αίτησης υπαγωγής επιφέρει την απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.
- ii. Οι έλεγχοι ενός επενδυτικού σχεδίου μπορεί να είναι:

Τακτικός: Διενεργείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

  - 50% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
  - 100% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας

Έκτακτος (με απόφαση της Υπηρεσίας οποιαδήποτε στιγμή)
- iii. Ακολουθεί έλεγχος πληρότητας της έκθεσης η οποία καταρτίζεται από τα μέλη του οργάνου ελέγχου και η έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης.

Παράρτημα Α - ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ.

ΔΕΝ υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 13 του Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία στους τομείς: του χάλυβα, του τομέα των συνθετικών ινών, του τομέα του άνθρακα, του τομέα της ναυπηγίας και του τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της επόμενης παραγράφου.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008»

-05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης).

-36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.

-41- Κατασκευές κτηρίων.

-42- Έργα πολιτικού μηχανικού.

-43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

-45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανο-κίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

-46- Χονδρικό εμπόριο.

-47- Λιανικό εμπόριο.

-52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.

-53- Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.

-55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4.

-56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.

-60- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών.

-64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

-65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.

-66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.

-68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.

-69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.

-70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.

-71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.

- 72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη.
- 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
- 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78- Δραστηριότητες απασχόλησης.
- 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
- 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
- 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
- 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.
- 84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 85- Εκπαίδευση.
- 86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
- 87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
- 88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
- 90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
- 91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.
- 92- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.
- 93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη εξαιρέσεων που αναφέρονται παρακάτω.
- 94- Δραστηριότητες οργανώσεων.
- 95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.
- 96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη εξαιρέσεων που αναφέρονται παρακάτω.
- 97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
- 98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.
- 99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ

Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - ΜΟΥΣΕΙΑ

- 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),
- 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

- 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],
- 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,
- 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

- Ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
- Εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών(3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας,
- Επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
- Ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
- Ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,
- Σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155), εκτός του μέρους αυτών που αφορά σε προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτήρια και εγκαταστάσεις και με την προϋπόθεση ότι κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των διατάξεων για τις Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους,
- Εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια}, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155),

- Εγκαταστάσεων αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού, όταν υποβάλλεται επενδυτικό σχέδιο από επιχειρηματικές συστάδες (cluster),
- Ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι όσοι αναφέρονται στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων από συνεταιρισμούς, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, Ομάδες Παραγωγών ή αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

ΓΕΩΡΓΙΑ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

- Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 4122/27-11-2017 η τροποποίηση και συμπλήρωσης της Κοινής Υπουργικής Απόφασης στην οποία καθορίζονται οι ειδικοί όροι, οι προϋποθέσεις, οι προδιαγραφές και οι περιορισμοί για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων καθώς και του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016.

Θα χαρούμε να σας γνωρίσουμε και να συνεισφέρουμε στην επιτυχία των έργων σας.

Για οποιοδήποτε ενδιαφέρον, επικοινωνήστε μαζί μας στο 210 – 7770021 ή
στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση info@skaegis.gr